

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5
Negyedévre 2 60
Egy hónapra 1
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: BARTHA MÓR.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többzetű
hirdetések alkuszint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj min
den külön beigtatásért 80 kr.

Sajtószabadság.

Mosolyra kél a szép természet langyos tavaszának virágos ölen. A dicsőséggel megszerzett sajtószabadság ötvenketedik évfordulóját hozza immár meg a kikelet évszaka.

Hosszu idő ez egy nemzet létének történetében, de rövid ahhoz, hogy a lelkesedés tüze, mely a sziveket lángra gyújtja, ma kisebb fényvel lobogjon. — Ez emberöltőnyinél is nagyobb idő alatt az emberi szív más irányba tereli eszméit, fordulatot vesz a politika és társadalom kereke, nemzetek és népek új korszak küszöbén állanak; megváltozik, átalakul az emberi cél s az egyéni törekvés.

A nemzet, a mely büszkén tekint vissza ezeréves dicsőséges múltjára, a nép, melyet hevit és lelkesít a szent tradíció drága emléke, öntudatos lélekkel tekint ma vissza a múltba, a mely megszerezte számára az alkotmány véd-sánczait: a szellemi szabadságot. Nem a túlzott hazafiság hangja ez a magyar ember lantján, nem a túlnagy lelkesedés szülte erőltetett dicsőhymuszok, de a legönzetlenebb és legtisztább hazafias lelkesedés az, mely a szent nap évfordulóján áthat minket s a mely reménnyel táplálja e sokat szenvedett s átért nemzetet jövője iránt.

De ha tán az elleneink által reánk fogott sovinizmus látszanék is ki cselekményeinkből s a sovinizmus jellegét hordozná magán mindaz, a mi a szív for-

rásából buzog, még akkor sem hibáztathatnának elleneink. Nem bűn ez, de erény; nem cél, de alap azon nagy és fontos alkotáshoz, amely megteremti a magyar állameszmék évületét.

Tekintsük vissza a múltba s engedjük újból elvonu ni lelki szemeink előtt azon képeket, amelyekből ma is meritjük a kitartó lelkesedést.

A nemzeti ideál nem az volt akkor, a mi ma. Mi az alkotmányosság egyik legtermészetesebb tényezőjének tartjuk azt, a mi akkortájt elérhetetlen magasságban s a megvalósulástól alig remélhető távolságban állott: a sajtószabadság ténynyé vált eszméjét.

A szabadság koronájától, a nemzeti jogoktól megfosztott nép fölemelé panaszoló és titakozó szózatát. Követeli az orvoslást s régi dicsőséges és mindenkor féltett alkotmányának visszaállítását. — Nagyszellemű férfiak vezeték vala a nemzetet, s költők lelkesítve a hazaszeretet lángoló tüze által fellobogtatják újból lelkes sorakkal a még el nem hamvadt, csupán elszunnyadt alkotmány es szabadságszeretet lángját. A kor biztató jelszava egész Európát betölti. A magyar nemzet jogos s bátor fellépése imponál s az általános rokonszenv feléje hajlik.

A hosszú ideig tartó óriási nemzeti vihar lassan lassan egy bekés és üdvös kibontakozáshoz nyújt reményt. De a remény nem valósul; elleneinek galád törekvései szüntelen megakadályozzák a bekés kiegyenlítést.

Az eszmék és gondolatok, az érdekes hírek és mulatságos történetek, melyeket barátaink velünk közölni akarnak, olyanok, mint valami szives ajándékok, melyeket barátsággal nyujtnak felénk.

Ha nem figyelemmel és érdeklődéssel, ha érdektelen vagy éppen süket fülekre találunk, úgy érzik magukat, mintha adományaitkat köszönet nélkül visszautasítanánk.

A barátságos, türelmes és érdeklődő hallgatás a legegyszerűbb és a legszükségesebb kötelesség. De lehet és kell is ennél egy kissé többet is tenni és a passzív halgatást, hogy úgy mondjam, aktívá kiképezni.

Az által, hogy némán és bután, mint egy kőszobor, hallgatunk, ezzel még nem sokat értünk el.

De kellemes hatással van reánk, ha beszédünkre érdeklődő arckifejezéssel figyelnek és véleményünkre a hallgató fejével helyeslőleg int; ha valami mulatságosat mondunk jókedvűen föl kaczag és néha egy pár szóval, minő »ugy van«, »érttem önt«, vagy más hasonlókkal szól bele társalgásunkba.

Ha egy pillanatra megakadunk, vagy egy kifejezés nem jut eszünkbe, ez esetben egy ilyen kellemes és intelligens hallgató azonnal kiségit és gondolatainkat ez által, a mennyiben azok őt érdeklik, még inkább érvényre juttatja.

De fölviradt az 1848 márczius tizenöt, ec örökké emlékezetes napja a magyar történelemnek. A nemzet bölcsői mellett az ideális lelkületű s lelkes ifjak sokasága is kiveszi részét a nap eseményeiből. Ezernyi nép tolong az utcán, reménnyel és elszántsággal várván az államférfiak tanácskozásának befejeztét; és ez nem sokáig tán rövidebb ideig, mint a lelkes ifjak — köztük a megdicsőült költő, Petőfi — hirtelen elszánt kitörése, mely néhány pillanat alatt megszerzé a sajtószabadság legelső termékét.

A szent tradíciók drága emlékének hatása alatt ünnepejük ez emlékezetes napot, a mely az ujjáébredés és remény legelső sugara.

Ötvenkét év elteltével is lelkesedéssel tölt el bennünket a márczius tizenötödikének emléke s a múltnak kardal megszerzett dicsősége reményt ad a későbbi harcok diadalmas győzelméhez is, a mely győzelemben a kardot az eszmék s a szellem fogják helyettesíteni. (A—r.)

Debreczen, márczius 14.

Az egyetemi polgárság felhívása.
Az egyetemi polgárság márcz. 15-iki ünnepségére a következő lelkes hangú felhívást bocsátotta ki:

Fővárosi Polgártársak! Egyetemi és főiskolai Polgártársak! Nagy időknek emlékeztét, világfordulásnak, új idők virradásának emléket ünnepejük márcz. 15-én. Felsőzázad előtt, ezen a napon született meg rabigába

Ilyen volt La Bruyere szellemes barátja, Turgot asszony, kiről azt írta, hogy társalgás közben olyan kedvesen tudott hallgatni, hogy a beszélő megvált róla győződve, hogy mindaz, miről társalogtak, érdekelte, mindenben egy véleményen volt vele és hogy egy szót sem veszített el a beszédéből.

Barátai nézeteit a magáévá tette, mondja La Bruyere, azt képzelte, hogy azok is az övéi. Mialatt hallgatott, a beszélő ajkán leste a szavakat s néha egy-egy hallott szót ismételt s ez által kellemesebbé tette a társalgást. És így mindenki, a ki csak beszélt vele, nagyon meg volt magával elégedve, hogy olyan jó gondolatai voltak s hogy sokkal szellemesebb társalgást folytatott, mintsem azt előre gondolta volna. Erre a következőket jegyzi meg: »Il y a des manières d'écouter, qui valent mieux, qu'toutes les belles choses, qu'on pourrait dire.«

De mindezek már finomabb és magasabb követelményei a társalgási művészetnek. Még egyszer visszatérek az egyszerű hallgatásra. Ez föltétlenül szükséges követelmény. Mindenkit, a ki szólni kezdett, meg kell hallgatnunk, míg beszédjét befejezte. Szavába vágni olyan rossz volna, mintha valamit akarnának megzabolázni. E szokás a milyen rossz, épp oly gyakori. A társalgás által előidézt saját benyomásaink és gondolataink

A társalgásról.

Írta: J. G. Kohl.

Fordította: M. Biró Irén.

Hogy a társalgás mulattató és könnyed legyen, nagyon szükséges, hogy ne csak jól beszéljünk, hanem jól tudjunk hallgatni is. Igen, a hallgatás művészete is hozzájárul a jó társalgáshoz.

Mint a színész a színpadon a hallgatóság által befolyásoltatik, az érdekelttség vagy nyugtalanság által zavartva, de ellenkezőleg a csöndes, figyelmes hallgatás és a letészés moraja által inspirálva van; így vagyunk a társalgásban, ha nem folytonosan beszélünk, mert a jól alkalmazott hallgatás előmozdítja a társalgás élenkségét.

Vannak emberek, kik ha valami szépet akarunk mondani, oly hidegen és közönyösen tekintenek reánk, hogy minden jót, a mi épp eszünkben volt, azonnal elfeledünk, mások pedig ellenkezőleg érdeklődő arcczal fordulnak felénk es oly várakozás teljesen néznek a beszélőre, hogy ez által gondolatainkat csaják elő.

A szeretetreméltó Recamier asszonyról mondták, hogy »hallgatása csábító volt.« (Elle ecoutait avec siduction.)

hajtott, bilincsek közt selym, mi magyar hazánk szabadsága. Szülte a tiszta lelkesedés, kivívta a honfiai akarat, hallelujával üdvözölte a testi-lelki bilincsekbe vert ezrek és milliók üdvkiáltása, mindmaiglan fentartotta és épsegen megőrizte a meg nem alkuvó, független szabadságszeretet. A mi ünnepünk ez mindenekelőtt, ifju Társaink! Velünk egykoru, hozzánk hasonló fiatal emberek lelkéből tört elő az a láng, amely a bilincseket megolvasztotta s a mikor az utóljára feltámadó zsarnok hatszom ellenünk támadt, diadalmas kardvassá acélozta. Ünnepeljünk! Ünnepeljünk a lelkünkben élő ifju lelkesedés mélységével, a tiszta honfiai érés buzgóságával, ünnepeljünk együtt, mindannyian, összeforrvá, egygyé olvasztva lelkünk lángjait, a hazaszeretet és az emlékezet szent érzésében. Egyetemi Polgártársak! Az egyetemi ifjuság és annak élén első és vezető egyesülete, az Egyetemi kör, méltó szerepet kíván magának a nemzet egyetemese ünnepében. (Itt következik a program. Köpödy Jenő, az Egyetemi kör elnöke. Horváth Zoltán, a r. bizottság elnöke. Sindler Viktor, a Műegyetemi kör elnöke és a többi aláírók.)

Az orvosok panasza. Legközelebb egy orvosokból álló küldöttség fog tisztelni a belügyminiszternél, hogy előadják bajaikat. Ugyanis ezidő szerint nagyon sok, kivált a nagyobb vidéki városokban azoknak az orvosoknak a száma, a kiknek épenséggel semmi praxisuk nincsen. Ezen a bajon akar segíteni az a mozgalom, a melyet Szaszy László dr. indított meg s amely azt célozza, hogy az ez idő szerint praxis nélkül lévő orvosok alkalmazást kapjanak. Ez akkép volna elérhető, hogy az összes körorvosi állásokat betöltenék, a melyek most üresedésben vannak s nagyon sok ilyen üresedés van most, azonkívül új körorvosi állásokat is szerveznének. — Hogy annyi körorvosi állás nincs betöltve, annak az oka, hogy a körorvosokra annyi és oly terhes munkát rónak, hogy a legbuzgóbb ember sem bírja ki sokáig. Az orvosok nagyon sokat varnak ettől a mozgalomtól.

Vándorló millió. Az új bankszabadalom értelmében a magyarország részéről a banknál letette helyezett aranyrudak a magyar főintézetnél Budapesten őrizendők meg; az itteni intézet azonban meg nem rendelkezik a kellő nagyságu panczészobakkal, hogy ily nagy összegeket átvehessen. Innen van, hogy az itteni főintézet ama 45 millió aranyforintot, melyet a magyar kormány az ötkoronás jegyek kibocsátása alkalmából a banknál le-

olyan türelmetlenek, hogy mielőbb napfényre jöjjenek, hogy néha gyorsabban kimondjuk azokat s ez által mást zavarunk a beszédben.

A társalgás e kellekét és módját, a hallgatást értem, Angolországban érték legjobban. Ott a közönséges párbeszéd, ha nem is nagyon élénk, de igen szabályos.

Az angolok nagyon türelmesek, többnyire kissé parlamentáris hangulatban vannak és igen türelmes hallgatók. Minden társalgás kissé hasonlít náluk a felsőház és az alsóházbeli előadáshoz. Mindenkint meghallgatnak és nagyon ritkán vannak valakinek a szavába.

Franciaországban éppen megfordítva áll a dolog.

Az élénk, türelmetlen és e mellett többnyire kissé hű francziák, társalgásban mindnyájan egyszerre beszélnek.

Már Caesar is megjegyezte a régi gallokról, hogy társaságuk többnyire felette iármás.

En azt mondom, hogy többnyire. Mert náluk is voltak a társalgásnak olyan nagytehetségű művészei, kik mindenkor mintaképpül szolgálhatnak, mint R-camier asszony, Sevigné asszony és még sok mások.

Nemországban, hol mindenkinek annyira tele van a feje a saját eredeti gondolataival, mesek iránt való szórakozottságból vagy udvariasságból, rossz hallgatók.

tétbe helyezett, épp most Bécsbe szállíttatja az ottani főintézet pinczéibe. E nagy érték elszállítása postavezetőségünknek nem kis gondot okoz. A szállítás ugyanis postán történik, még pedig ládákban, melyeknek mindegyike 90 ezer forint értékű aranyat tartalmaz; naponként pedig az esti vonattal 50 ládát indítanak utnak. Az értékes küldemény elszállítása természetesen a legnagyobb óvatossággal történik. A szállítás tíz napig fog tartani. (De hát a bankszabadalom amaz értelmének megszületése óta, nem lehetett gondoskodni biztosító helyiségről, vagy hol őrizték eddig? s ha eddig volt biztos tartó helye, miért kell most mégis vándorolnia?)

Bartha Miklós mentelmi ügye. A mentelmi bizottság legközelebb terjeszti a képviselőház elé Bartha Miklós mentelmi jogának a Linder-ügyben kért felfüggesztésére hozott határozatát. Bartha a boldvai vicinális vasut teleplezésével kapcsolatban sértő kifejezésekkel illette Linder Györgyöt. Ez provokálta, de Bartha megtagadta az elégtételt. Erre Linder följelentést tett, a törvényesek Bartha mentelmi jogának felfüggesztését kérték. A mentelmi bizottság zaklításnak találta a dolgot s a mentelmi jog felfüggesztését nem javasolja a Hazának.

A román nemzeti ideál — Janku Abraham. Román szövetségünk, a kik egy idő óta bekeségben voltak, újra mozgolódnak kezdenek. Teljes erővel tör ki belőlük ismét az elfojtott magyargyűlölet és ennek szításában legelő jár a liza. E ligának végrehajtó bizottsága pénteken gyűlést tartott, a melyen elhatározta, hogy kiáltványt bocsát ki, a melyben tiltakozni fog, hogy Janku Abraham a románok nemzeti hősről nem nyilatkoznak a kelő tisztelettel. Egyben elhatározták, hogy márczius 29-ére nagy tiltakozó gyűlést hívnak össze. Igazán érthetetlen, hogy éppen most, mikor a magyar kormány részéről éppen tulzott udvariasságot tapasztalhatnak a románok, nem akarnak békeben maradni és vad gyűlölettel izgatnak a magyarok ellen.

Az összeférhetlenségi törvény revíziója tárgyában kiküldött külön képviselőházi bizottság Feszt Lajos elnöklésével tegnap ülést tartott, a melyen a kormány részéről Széll miniszterelnök volt jelen. Elnök az ülést megnyitván melegen üdvözli a miniszterelnököt, a ki ezuttal először jelent meg a bizottság ülésén és kéri őt, hogy a bizottságot nehéz munkájában tapasztalásával, tudásával és államférfiúi bölcsességével támogatni sziveskedjek. (Általános helyeslés.)

Széll miniszterelnök őszinte köszönetet mond az elnök szavaiért. Ezt az ügyet első sorban a ház ügyének tekintti, és éppen ezért nem is foglal el benne egyelőre praecupulálóg álláspontot, azonban szívesen és teljes készséggel részt fog venni a tanácskozások minden fázisában. (Általános helyeslés.)

Ezután a bizottság Rohonyi előadó mellé megválasztván jegyzőjének Papp Gézát, a tanácskozás rendjére nézve abban állapodott meg, hogy az összeférhetlenségi törvény revíziójáról kapcsolatos kérdéseket mindenek előtt általánosságban eszme csere tárgyává teszi, s annak eredményéhez képest fog aztán az egyes konkrét kérdések fölött határozni.

Pölczner azt tartja, hogy mostani választási rendszerünk mellett jó összeférhetlenségi törvényt hozni, vagy a mostanit sikerrel módosítani alig lehet. Erre a választások szabadságának és tisztaságának biztosítása szükséges, a mi csak akkor történhetik meg, ha behozzák az általános és titkos választást. E gyökeres orvosság nélkül céltalan és hiába való minden fáradság. Mindezeknél fogva kijelenti, hogy a czélba vett módosításokkal szemben passzív magatartást fog követni. — Györy Elek azon nézetben van, hogy amiket előtte szóló mondott, azok az aktív és passzív választási jog kérdései, de semmiként sem oldhatók meg az inkompatibilitási törvényben.

A bizottság először is azt a kérdést vette tárgyalás alá, vajjon kiterjesztések-e az összeférhetlenségi törvény a főrendiházra is?

Rohonyi előadó részletesen indokolja azt a nézetet, hogy az érdekeltségi inkompatibilitás a főrendiház tagjaira is kiterjesztendő. Nem is lenne egyébként értelme annak, hogy az inkompatibilitás törvényben szabályozták, nem pedig a házszabályokban.

Rakovszky István határozottan ellene van annak, hogy az összeférhetlenségi törvény a főrendiházra is kiterjesztessék. Alkotmányos szempontból egészen másként itélendő meg a főrendiház funkciója, mint a képviselőházé, amelyen voltaképpen az egész politikai élet sulypontja fekszik. Nevezetesen a pénzügyi kérdések túlyomólag a képviselőházban döntenek el s éppen ez volt az egyik főoka annak, hogy szóló a törvény revízióját sürgette. Nem is lát valami nagy veszélyt abban, ha egyik-másik főrendiházi tag pénzügyi kérdéseknél érdekelve van, mert az oly törvényjavaslat, mely az illető pénzügyi helyzetere befolyással lehetne, előbb a képviselőház retortáján megy keresztül.

Kristóffy nem osztja előtte szóló nézetét. A főrendiház tagjai éppen úgy tagjai a törvényhozásnak, mint a képviselők; több külföldi államban ki van terjesztve a főrendekre is az inkompatibilitás s ez az eszme a magyar törvényhozástól sem áll teljesen távol.

Mandela Pál azt tartja, hogy érdekeltségi esetekben nem szabad különbséget tenni az egyik és a másik ház tagjai között s ha csak a jogegyenlőséget megsérteni nem akarjuk, kimondandó, hogy az érdekeltség tartama alatt szünetel a főrendiházi tagsági jog.

Gullner Gyula és Györy Elek eivileg ugyanily értelemben nyilatkoznak.

Pölczner a nélkül, hogy előbb jelzett álláspontját feladná, azt tartja, hogy nem terjesztendő ki az inkompatibilitás a főrendiházra, mert ő azt feleslegesnek tartja s ennél fogva nem járul oly intézkedéshez, mely a főrendiház etikai sulyát növelné és azt szervezetében megszilárdítaná.

Korösi Ferencz nem tartja a főrendiházra mai összeállításában az inkompatibilitási törvényt kiterjeszhetőnek.

Rakovszky utal arra, hogyha ezt a kérdést megbojgatják, oly nehézségek fognak fölmerülni, a melyek az egész revíziót megghiúsíthatják. Kiemeli meg álláspontjának indoklására, hogy a főrendiházi tag, akarat nélkül is juthat érdekeltségi inkompatibilitásba, a mi képviselőnél nem fordulhat elő.

Feszt Lajos elnök elismeri, hogy a főrendiháznál is előfordulhatnak anvagi érdekeltségi esetek, melyekre nézve a Karok és Rendek már a régi országgyűléseken és régi törvényekben is provideáltak. Ennek daczára feltehetőleg tartja, hogy az alkotandó törvény a főrendiházra is kiterjesztessék. Legfeljebb a bizottság jelentésében lenne kimondandó, hogy a főrendiházra nézve a kormány terjeszzen be az anvagi érdekeltségi összeférhetlenséget szabályozó javaslatot.

Györy Elek kifejti, hogy a főrendiháznak is csak hasznára válnék az, ha nem áll ugy az ország előtt, hogy még e tekintetben is privilegizált állást élvez.

Ezek után a tanácskozás folytatása pénteken délután 5 órára tüzetett ki s az ülés ezzel véget ért.

A képviselőház ülése.

A tegnapi — Márc. 13. — ülés iránt már nagyobb érdeklődés mutatkozott, úgy hogy annak megnyitása is korábban történhetett. Komjáthy Béla beszéde folyamán, egy az országában nem mindennapi esemény történt.

A karzaton egy fekete ruhás, fekete bajszu ember föláll, előrehajlik s harsányan kiált a terembe:

— Eljen Magyarország az összes nemzetiségekkel együtt!

Az egész ház fölneáz a karzatra.

A fekete bajszu ur betesz a kukkértáskájába a messzeratóját, a két kezét odanyújtja a két teremőrnek és szól:

— Műhetünk, uraim.

Mielőtt menne, még egyszer előre hajlik s nemzetiszinű pántlikával átköti iracsomót dobott le. Az iracsomóban egy kérést foglaltatott. Örült volt.

Az eset valami nagy szenzációt nem is keltett.

Az ülés elnöke — Perczel D. a jvk hiteltestése után bemutatta Manassz György moraviciai kerület választott képviselőjének megbízó levelét, amely kiadatott a bíráló bizottságnak.

P l ó s z Sándor igazságügyminiszter be-terjesztette az irodalmi művészeti és fényképezetre vonatkozó szerzői jogok kölcsönös védelme céljából Németországgal 1899. dec. 31-én kötött egyezmény becikkelyezéséről szóló javaslat és az artéri birtokok telekkönyvezéséről szóló pótnovellát. Kiadatott az igazságügyi bizottságnak.

Következett napirend során Komjáthy B. beszéde, mely szerint a földm. politika nak két feladata: erősíteni a magyar faj é gondoskodni jólétéről. Az alföldön a nép szá- mára a birtokszerzést lehetővé kell tenni. Új keresetforrásokat kell szerezni, melyek al- landok és biztosítottak legyenek.

A hitbizományokra és holtkezi birtokokra nézve nem ért egyet. Tisztelettel viselik a miniszter iránt, de működésében nem látja az iránymutató eszmék ápolását. Nem látja az új keresetforrások szerzését, melyvel meg le- hetett volna akadályozni a kivándorlást, mely fojtott nagyobb mérvet ö t. Foglalkozik a kö- tött birtokok kérdésével. Kérdezi, hogy a hit- bizományok nagyrésztben akkor alakultak, a mikor az a part nralkodott, mely magat sza- badelvűnek hirdeti. Számolnia kell a minisz- ternek a zal a jelenséggel, hogy a házassá- gok száma apad, a népesség fogy. Utal Fran- cziorszag példájára, hogy olyan katonakö- telesnek, a ki hazas, csak egy évig kell szol- gálni.

(Az elnöki széklet D a n i e l Gábor foglalja el.)

Dicseri báró Feilitzsch beszédének haza- fias lendületét és szónoki képességét, de nem ért vele egyet abban, hogy a nagybirtokos- ságnak olyan kiváló nemzeti missziója lenne. Hivatkozik Deak Ferencz véleményére a hit- bizományok ellen.

Áttér a földművelésügyi tárca ügyeinek bírására. Felhívja a miniszter figyelmét azokra, amiket a kereskedelemügyi miniszter a magyar buza siker tartalmáról mondott és felszólítja, tiltakozzék ellene, hogy a keres- kedelmi miniszter a magyar buza siker-tar- talmának gyengülését hirdesse. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Hasonlóképpen helyteleníti a szerb buza behozatala dolgában elfoglalt álláspontját. A tariffa-politikában felvilágosi- tásokat kér, hogy mondja meg a miniszter, hogy minő irányt követ, megerősíti-e azt a politikát, hogy a nyersterményeket lehetőleg védvámokkal is megóvja. Elismeri, hogy Da- rányi a szakirodalom terén sokat tett, de még ezen a téren is talál pótolni valót. Tud- niillik a nők részére az ismeretek fejlesztését. Elismeri a téjgazdaság terén való kiterjedést, de nem látja a magyar faj tehenészet fejlő- dését. Magyar nemzeti irányban követeli a földművelés érdekek megoldását. A költség- vetést nem fogadja el. (Helyeslés a baloldá- lon.) (Itt történt az a felebb már említett be- lekialtás a karzatról: — Éljen Magyarország, az összes nemzetiségekkel — s hogy az az egyén, a VII. számú karzatról a szélsőbal- oldali részre a nevezett iratot dobta.)

K o m j á t h y még ez után hosszú határozati javaslatot terjesztett be.

Utána K r i s t ó f f y József a jobb- oldalról különösen a telepítéssel és parcellá- zásással foglalkozott. (Helyeslés a jobboldalon.)

S z ü n e t után P e r c z e l ült vissza az elnöki székbe és

B u z á t h F. beszélt még néppárti s bizonyos antisemita és kormányellenes ten- denciával bírálva a ruthen-akciót és csatlá- kozott Molnár János határozati javaslatához. (Helyeslés a népparton.)

Elnök a vita folytatásának másnapra halasztását javasolva a Ház elfogadta.

K o s s u t h Ferecz: Indítványozza,

hogy a Ház már ma határozza el, hogy márc- z i u s 15-én ülést nem tart. Fölkeri kepvi- selőársait, hogy azon az ünnepen, melyet a fővaros polgársága rendez, ama nagy esemé- nyek emlékére, mik mindnyájuk szívébe van- nak vésvé, minél nagyobb számban jelenjenek meg. (Helyeslés.)

A Ház Kossuth Ferecz indítványát elf- fogadta.

Elnök aztán az ülést 2 órakor bezárta.

KÜLFÖLD.

A lex Heintze. A birodalmi gyűlés márc. 13 iki ülésen a lex Heintze harmadik tárgya- lása során Rören helyteleníti a bizottsági in- dítványok későn történt publikálását. Az in- dítványok tartama illetőleg azt mondja, hogy az indítványt tévők töröltek azokat a ponto- kat, a melyek a kormányok nézete szerint elfogadhatlanok, nehogy az egész javs lat du- gába dőljön.

Azután a tiltakozó gyűlésekről beszél, a melyek szerinte nem a kifogásolt paragrafusok tartalmával foglalkoztak, hanem merő frazisek- kal és csak egy céljuk volt, t. i. az, hogy ki- bájjanak. W r n e r Antalnak az ítélete, aki a dolog lényegében a kormány javaslatának fogta partját, feler száz más véleménynyel. A szónok végül az egyes paragrafu-ok tárgyla- gos megvitatását ajánlja.

Táviratok.

A háború.

London, márcz. 13. R o b e r t s lord a következőket táviratza Venterspleiből má- reggel 3 órakor: Tegnap nyomulásunk alkalmá- val nem bukkantunk ellenállásra. Utasi- tottam French tábornokot, hogy ha a sötét- ség beahtag elég ideje van, szállja meg a bloemfonteini állomást és foglalja el a vasut járműveit. F r e n c h e jfékor azt jelentette, hogy nagy ellentállás után az állomás köz- vetlen közelében elfoglalt két dombot, a me- lyek a városon uralkodnak. A foglyok között v n S t e y n elnök fivére is. A táviródrók eszák felé elvaonak vágva. A vasutat el- pusztították. Magam most French segit égére ké- zülök a harmadik lovadandárral és lova- sitott gyalogsággal. A többi csapatok a lehető leggyorsabban követnek bennünket. Driedfon- teinnél szenvedett veszteségünk 320 sebesült és 70 halott és eltűnt. A sebesülések vesze- delmesebbek mint maskor, mert a burok rob- banó golyókat használnak.

Hága, márcz. 13. A minisztertanács tegnap K r ü g e r elnöknek közbenjárás iránt való kérésével foglalkozott. A kormány aligha határoz ebben a dologban, a mig meg nem tudja a többi kabinetek véleményét.

Berlin, márcz. 13. A Reuter-ügynökség- nek azzal a jelentésével szembe, hogy Né- metország a két dél-afrikai köztársaságnak intervenció iránt való kérését elutasította, a Volf-ügynökség a következőket jegyzi meg: Ertesüléseink szerint ez a jelentés helytelen és a való tényállás a következő: A két dél- afrikai köztársaság kormányai a pretoriai konzulok útján több nagyobb és kisebb álla- mot megkértek barátságos közbenjárásra.

A német kormány erre azt válaszolta, hogy szivesen hajlandó a közbenjárásban közre- működni, ha megvan a közbenjárás alapfel- tétele, vagyis ha bizonyos, hogy mind a két ellenfél kívánja a közvetítést.

Washington, márcz. 13. Alapos az a föltevés, hogy az Egyesült-Államok fölajánlotta jó szolgálatait Nagy-Britanniának és a dél- afrikai köztársaságoknak. Egyelőre még nincs szó tulajdonképpeni közbenjárásról, a mely Nagy Britanniának nem tetszenék és amelyet az Egyesült-Államok önként fel nem ajánlanak addig, mig nem tudják, hogy mind a két had- vilelő fél elfogadhatja. Azt hiszik azonban, hogy az Egyesült-Államok nagyon közvetítők volnának arra, hogy a feleknek átadják a béke kötésre való felszólítást vagy azt a kér-

dést, hogy milyen feltételek mellett lehetne a békét ismét helyreállítani.

London, márcz. 13. Sugalmazott hírlapi cikkekben kívüláglik hogy az angol kormány ugyan a buroknak föltétlen meghódítását követeli, ezidő szerint tehát egyáltalán nem hajlandó békétárgyalásokba bocsátkozni, oly nyilatkozatra mégis hajlandó, hogy a burok- nak minden vagyonuk és birtokuk érintetlen maradjon és nekik teljes politikai enyeojogu- ság biztosítottassék.

Eldöntött dolognak látszik továbbá, hogy Krüger és Steyn elnökök, valamint híveik el- tévolítottak, a bur államoknak eddigi összes képviselőtestületeik feloszlattnak és az ös- szes burok lefegyvereztetnek. Egyidejűleg föl- merült az a terv is, hogy a Foknál lakó hollandusoktól a többség és a hatalom elvé- tessék.

London márcz. 13. French tábornok Bloemfonteinba bevonult.

Párizs, márcz. 13. d. u. 3 órakor. Épp e pillanatban érkezik az a hír, hogy French tábornok Bloemfonteinba bevonult.

Színház.

Tapolczai Dezső tegnap este fejezte be két e-tére terjedő vendégjátékát a Mozdó fényképekben. A nézőtér ismét megtelt disting- vált közönséggel, a mely elismeréssel tapsal halmozta el egykori kedvencét. Tapolczai Kapor Kalmája finóm, a részletekben is ki- dolgozott alakítás. Az öntudatos, egyéniséggel dicsekvő színészt mutatja, s feltétlen dicse- retet érdemel. Az előadás különben nem a leg- jobb volt, a minek a vendég művész nem nagyon örvendhetett. Az szereplők úgy lát- szik elfelejtették atolvasni szerepeiket, mert ugyancsak akadozva beszélgettek. Halmi Már- git, Kiss Irén és Fenyéri kepezn-k kivételt, kik kitűnően állották meg helyüket.

Szigligeti-színház Nagyváradon. Nagy- várad város új színháza, — mint leve ezönk- írja, már egészen készen van és csakis a belső díszítés munkálatai vannak hátra. Az épület egyike lesz a vidék legszebb színházai- nak. Ötven esztendeig tartott a készülődés a színházépülésre s végre ezen október havaban vonul be itt új, a l i a n d ó hajlékba a színeszet a híres fabódéból, melynek nevezete- tes és jelentős szerepe van a magyar színé- szet történetében. A megnyitó ünnepéy nagy fennyel fog végbemenni. Bucovszky József polgármester megkeresésére a penzügyi bizott- ság és a Szigligeti-Társaság bizottságot küld- dött ki, mely most allapította meg az ünnep programját. A megnyitás napján délelőtt a vá- ros diszközgyűlést tart, a melyen dr. Horványi Géza, a színügyi bizottság elnöke, mondja el a színház építésének érdekes, sőt viharos törté- netét. Azután Radl Ödön, a Szigligeti-Társas- ság elnöke mondja e nap jelentőségét méltató beszédét, indítványozván, hogy a színházat a város nagynevű szülötteről Szigligeti-színház- nak nevezzek el. Délben társastakoma lesz, este pedig diszelozással nyilik meg a szin- ház. A prologus írására Endrődy Sándort, e öjáték írására Várady Antalt kéri föl, a kik a Szigligeti Társaságnak tagjai; azután Somogyi Károly szintársaulata előadja a Hun- yady László operát: végül előképeket mutat- nak be Szigligeti darabjának alakjaiból. Az ünnepre meghívják az irodalom és sinés et ama kitűnőségeit, a kik a nagyvárad sziné- sze: multjában érdemeket szereztek meguknak,

Színházi műsor.

Szerdán, márczius 14-en, ujdonsággal először: Kurucz fufang. 100 aranyyal ju- talmazott népszínmű 3 felvonásban.

Csütörtökön, márczius 15-én: Kurucz fufang.

Pénteken, márczius 16-án, harmadszor Kurucz fufang.

Szombaton, márczius 17-én, negyedszer Kurucz fufang.

Vasárnap, márczius 18-án két előadás: délután 3 órakor félhelyarákkal: A neban- virág. Este 7 és fél órakor bérlatszüetben: A görög rabszolga. Operette 3 felvonásban.

H I R E K .

Márczius 15.

Ünnepet ül holnap Debreczen város hazafias közönsége, a szabadság, egyenlőség, testvériség születésnapjának magasztos eseményét.

Hazafias lelkesedéssel várjuk a nagy napot, mely újja teremtette nemzetünket, adván neki új erőt, új életet.

Millió és millió honfi kebléből száll fel fohász az egek urához, megköszönve az ujja-teremtést, a nemzeti függetlenséget, a szabadságot.

Polgártársak!

Ünnepeljétek e nagy napon igaz szívvel és lélekkel. Öltözzétek fel ünneplő ruhátokat, tüzzetek házaikra nemzeti színű lobogót s vegyetek részt azon az ünnepen, melyet a márcziusi ifjuság utóda, a mi ifjuságunk rendez.

A debreczeni akadémia ifjusága végleg megállapította s most már falragaszok útján is tudatja Debreczen polgáraival a holnapi ünnepély programját. Az ifjuság felhívása a következő:

Polgártársak!

A szabadság napján áldozunk a szabadság istenének!

A szabadság napján áldozunk a szabadság megteremtőjé, a márcziusi ifjuság emlékének!

A szabadság napján dicsőítsük a szabadság legnagyobb magyarszólóját, Petőfi Sándort!

A szabadság napján szívünk, lelkünk, és karunk szabaduljon meg a mindennapi élet nyűgeitől, dobja le magáról azokat, mint megunt terhet, s összeforván mindnyájan az emlékezésben, éljünk kizárólag, csupán a hálnak és kegyeletnek!

Ünnepeljünk!

Csak annak van joga élni a jövőben, ki a múltat megbecsüli.

Évszázadok is ritkán szülnék oly ragyogóan szép múlt napot, mint a milyen 1848 márczius 15-ike volt.

Ezt a napot megbecsülni hát, magunk elé varázsolni dicsőséges történetet, felgyújtani szövétnékét, a minden akadályon keresztül diadalmas lelkesedést, tisztább levegőt adni így a mai lanyhuló, alkudozó kornak, sokszoros hazafiai kötelesség.

Az ily nap ünneplése sobasem valhatik megszokottá!

Az ily nap ünneplése csak új erőt, új bizalmat s új harcokra új kardokat adhat.

E nap vívmánya: az »Egyenlőség, Testvériség, Szabadság« testet öltött eszméje örökön-örökké oly magasztos marad, melynél feljebb az emberiség boldogításának eszközlésében nem emelkedhet.

Ki az »Egyenlőség, Testvériség és Szabadság« ünnepén velünk tart, megbecsüli a múltat, Márczius 15-ének emlékét s mert egyuttal megérti a kor szavát, — munkálja a jövőt!

Polgártársak! Debreczen sz. kir. város nemes közönsége!

Öltözzétek hát kart a karba, dobogjanak össze szívünk s legyünk méltók legalább a hű igaz emlékezés által apásnkhoz, kiknek csak egy jelszavuk volt; minden a hazáért.

Az ünnepély Márczius 15-én délután lesz tartva.

Lefolyik három helyen a következő sorrendben:

a) A kollégiumi lépcsőházban lévő Petőfi szobornál délután 2 órakor:

1. Tied vagyok, tied hazám. Hubertól. Előadja: a Petőfi Dalkör.

2. Nemzeti dal, Petőfőtől. Szavalja: Szabó Miklós.

3. Alkalmi beszéd, Tartja Kun Béla.

4. Szent nyomok a segesvári csatatéren. Váradi Antaltól. Szavalja, Szűcs László.

5. Koszorúk letétele.

6. Talpra magyar. ifju Szotyori Nagy Károlytól. Előadja: a Petőfi Dalkör.

b) A kollégium udvarán délután 3/4 3 órakor.

1. Hymnus. Erkelől. Előadja: a Főiskolai Énekkar.

2. Márczius 15-én. Alkalmi óda. Abrányi Emiltől. Szavalja: Takács Endre.

3. Ünnepi beszéd. Tartja: Boross Lajos.

4. Ébresztő. Bergmannától. Előadja a Főiskolai Énekkar.

c) A városháza előtti téren délután 3/4 4 órakor:

1. Nemzeti zászló Hubertól, Előadja: a Munkás Dalegylet.

2. Nemzeti dal. Szavalja Bartha István ur a debreczeni színház tagja.

3. Ünnepi beszéd. Tartja Sipos Béla.

4. Szózat. Egressytől Előadja a Munkás Dalegylet.

Az ünnepélynek a Petőfi szobornál lefolyó részéhez, mivel ott a hely igen szűk s a torlódás veszélyes, megszüntetjük a belépő jegyek bocsátatát ki, melyek a színházi pénztárnál díjtalanul kaphatók s melyeknek megszerzése a kordonon belül jutásra feltétlenül szükséges.

Külön meghívók nincsenek, épen azért a nagyközönséggel együtt a hatóságokat, testületeket, egyesületeket és társulatokat ez uton s a lapok által hívja meg.

Debreczen. 1900. márcz. 13-án.

hazafias tisztelettel
a debreczeni ev. ref. főisk. ifjusága.

A márczius 15-iki ünnepély és az

öreg-honvédek. A nagy nemzeti ünnep eseményeinek márczius 15-én a debreczeni 1848.

49 es honvéd egyesület választmánya és a 13 egyenruhás öreg honvéd csapat is kifog vonulni. Délelőtt 9 órakor részt vesz az ev. ref. kollégium oratoriumában a tanári kar által rendezett emlék-ünnepélyen; d. u. 2 órakor a főiskolai ifjuság által a kollégiumi lépcsőházban lévő Petőfi szobornál, 3 órakor a főiskola udvarán és 4 órakor a városház előtti téren rendezett ünnepélyeken. Az öreg honvédek este 8 órakor a „Korona” termében megtartják — a minden évben szokott táncz-vigalmukat a városi dalárdák közreműködésével.

Az ünnepélynek a Petőfi szobornál lefolyó részéhez, mivel ott a hely igen szűk s a torlódás veszélyes, megszüntetjük a belépő jegyek bocsátatát ki, melyek a színházi pénztárnál díjtalanul kaphatók s melyeknek megszerzése a kordonon belül jutásra feltétlenül szükséges.

Külön meghívók nincsenek, épen azért a nagyközönséggel együtt a hatóságokat, testületeket, egyesületeket és társulatokat ez uton s a lapok által hívja meg.

Debreczen. 1900. márcz. 13-án.

hazafias tisztelettel
a debreczeni ev. ref. főisk. ifjusága.

A debreczeni róm. kath. gimnázium 1900. márczius 15-én az új Magyarország születés napja emlékére ünnepélyt tart a következő tárgysorozattal:

I. 8 órakor szt. mise a róm. kath. templomban.

II. 9 órakor ünnepély a gimnáziumban a következő sorozattal:

1. Erkel. Hymnus. Énekl. az ifjuság énekkara.

2. Emlékezés 1848. márcz. 15-re. Tartja a gimnázium igazgatója.

3. Abrányi Emil. Márcz. 15. Szavalja: Miskolczi Sándor, IV. oszt. tanuló.

4. Hubay. Nemzeti dal. Énekl. az ifjuság énekkara.

5. 1848. márcz. 15. Irta és szavalja: Majoros József, V. oszt. tanuló.

6. Tóth Kálmán: Kik voltak a honvédek? Szavalja: Lám Sándor, IV. oszt. t.

7. Egressy. Szózat. Énekl. az ifjuság énekkara.

A debreczeni állami főreáliskola ifjusági önképző köre által 1848. Márcz. 15. emlékére 1900. márcz. 15-én d. e. 11 órakor rendezendő ünnep műsora:

1. Nyitány; előadja az ifjusági zenekar.

2. Megnyitó beszéd. mondja Kardos Albert vezető tanár.

3. Márczius 15 emlékezete. Ünnepi beszéd mondja Lukács József VIII. o. t.

4. Magyar ábránd, Hubaytól, hegedűn előadja kvartett kísérettel Schwarcz József VIII. o. t.

5. Talpra magyar; szavalja Dimák Géza VII. o. t.

6. Magyar egyveleg; előadja az ifjusági énekkar.

7. Márczius 15. eszmei. Értekezés, írta Riesz Imre VIII. o. t.

8. A vándor: énekl. kvartett kísérettel Grünhut Henrik VII. o. t.

9. Márczius idusán. Abrányi Emiltől; szavalja B i s o t h k a János VII. o. tanuló.

10: Himnus; előadja az ifjuság ének- és zenekar.

11. Induló; Előadja az ifjusági zenekar.

A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesülete által 1900. évi márczius hó 15-én a kereskedelmi akadémia dísztermében megtartandó emlék-ünnepélynek műsora:

1. Nyitány; előadva Magyar Testvérek zenekara által.

2. Szavalt: A szájhősök. Petőfy Sándortól; előadja Schön Sandor ur.

3. Felolvasás; a demokraczióról, írta és felolvassa dr. Benedek János ur.

4. Szavalt: Szabadság Kézma Andortól, előadja Ferencz Lányi Irma urnő.

Kezdeté este fél 9 ótákor.

Pozsonyban a Toldy-kör, ez a hazafias és irodalmi társaság, fogja a legméltóbban megünnepelni a magyar szabadság születés napját A kör, melynek élén Thaly Kálmán városunk szeretett orsz. képviselő áll, e hó 15-én délelőtt 11 órakor fogja leleplezni azt az emléktáblát, amelyet Petőfi egykori lakóházára tétetett. Petőfi 1843-ban lakott Pozsonyban Bél Mátyás-utca 25. számú házában, akkortájt az országgyűlési naplók másolásából tengette életét. A ház, melyben lakott most az ag. ev. egyházközség tulajdona. A leleplezés nagy ünnepséggel fog vegbemenni. A kör ugyanaz nap este díszlakomát rendez, a színházba pedig díszelőadás lesz, amikor is azinre kerül Verő György 1848. Hadak uja darabja.

* A főiskolai tanárok községi pót-

adója. A főiskola tanári kara azt a kérelmet intézte a városi tanácshoz, hogy mentse fel őket a községi pótadó alól. A városi tanács véleményezés végett kiadta a tanárok kérelmét a jog- és pénzügyi bizottságnak, mely

tegnap délután Vecsey Imre tanácsnok tb. főjegyző elnökl. élén foglalkozott a tanári kar kérelmével. A bizottság dr. Nagy Lajos és dr. Szántó Samuel felszólalása után, —

ki az adó elengedése mellett érvelt s azt is felémeltette, hogy a városi hivatalnoki kar sem

fizet pótadót, kimondotta a bizottság, hogy a tanári kar kérelmét nem pártolja.

* Játzóter a nagyerdőn. A kultusz miniszter még tavaly leiratot intézett a városi tanácshoz, hogy a középiskolai növendékek állandó játzóterét alkalmis helyet jelöljön ki. Akkor a tanács kiküldöttjei Komlóssy Arthur főjegyző, Ábrahám László tiszti főügyész és Török Gábor erdőmester Géressy Kálmán tankerületi főigazgatóval együtt a nagyerdőn azt a tiszást jelölték ki, a mely a lövölde mögött terül el s a régi polgári majálisok helye volt. Török Gábor erdőmester

most az 5 kat. holdra terjedő gyermekjátsszó-
ter tervét elkészítette s azt a tanácshoz be-
nyújtotta. Alapos rá a remény, hogy a ját-
szóteret május elején átadhatják rendelteté-
sének.

* **A debreczeni mentőegyesület.** Mi-
alatt a városházán az önkéntes tűzoltó-
sággal és a rendőrlégénység egyrészével
tervezett mentőszolgálat szervezési mun-
kálataán, a szabályok kidolgozásán, a
költségvetés megállapításán buzgólkod-
nak, addig a tűzoltóság sem marad tet-
lenül és megkezdi tanulmányait a mentő-
szolgálat begyakorlására. A tanfolyam,
a melyen a hivatásos legénységt az első
segély nyújtásra Dr. Derekassy István
oktatja ki, vasárnap nyílik meg. Azon-
tul kivétel nélkül mindennap összejül
tisztikar és a hivatásos legénység, hogy
május elsejére teljesen begyakorolja ma-
gát, Május 1-ére tervezik a mentőszol-
gálat megkezdését.

* **Pusztít a vörheny.** B.-ujvárosi leve-
lezőnkől vesszük az alábbi tudósítást: Bal-
maz-Ujvárosban a vörheny isszonyu módon
pusztít s nincs oly nap, hogy 10-12 áldozatja
ne legyen ezen borzasztó résznek, a mely
napról napra terjed. A hatóság tett némi fe-
jületes óvintézkedéseket, dobszóval hirdette
ki az óvszabályokat; azonban megbotránkozást
szült azon indokolás, hogy türi azt, hogy egy
piacztéri fűszerkereskedés ugyanegy helyiség-
ben egybekötve van egy temetkezési intézet-
tel, s mely egész nap zúfolva van járványos
halotti czikkék bevásárlóival, s innen, mint
általánosan tudva van, terjed a vész min-
denfelé, mert az onnan elhordott czikkék ez
által meg vannak fertőztetve.

* **A hazai iparért.** Hegedüs Sándor
kereskedelmi miniszter dicséretesen váltja be
programmjának azt a részét, a mely a hazai
ipar pároására vonatkozott. Az ő közben-
járása folytán a belügyminiszter felhívta a
várost, hogy bélyegző és rug gyanta készit-
mény szükségleteit csak Magyarországon, hazai
iparosoktól szerezzék be. A rendelet tegnapi
érkezett Debreczen városához.

* **A Polgári tk. és seg. szövetkezet**
igazgatósági határozat folytán 1900. január
1-től elfogad még betéteket hátralék kamat
felszámítása nélkül.

* **Az ev. ref. egyház presbiteriuma**
a f. márczius hó 11-én el nem invitett ügyek
tárgyalása végett f. márcz. hó 14-én Szerdán
d. u. 3 óraker másodszeri meghívásra gyűlést
tart, melyen az egyházi törvények 30 §-a ér-
tetelmében a jelenlevők többsége határoz.

* **Hymenhir.** Gombos Ferencz szé-
kelyhidi nagybirtokos f. hó 14-én esküszik
örök hűséget özv. S i k o l y a Károlyné
kedves leányának — I r é n k é n e k. Az
esküvő — melyhez a rokonok szerencsekívána-
tai fűződnek — a legszűkebb csaláti körben
fog megtartatni.

* **A fuvardíj.** A mint értesülünk, a bel-
ügyminiszter a legközelebbi napokban [körren-
deletet fog intézni a vármegyékhez, a képviselő
választási fuvardíj tárgyában. A körrendelet
négy vagy öt pontban megjelöli azokat a fő
szempontokat, melyek a fuvardíj megszabályo-
zásánál a kuriai bíraskodási törvény megfelelő
rendelkeésének intencziójához képest okvetle-
nül figyelembe veendő s felhívja a vármegyei
municzipiumokat, hogy ezeknek a szempontok-
nak, valamint a helyi viszonyoknak szem előtt
tartásával is új fuvardíj szabályrendeleteket
állapítsanak meg, illetőleg azt, a mely jóvá-
hagyásra már föl volt terjesztve, ily értelemben
és irányban dolgozzák át.

* **Vétkes bukás.** A debreczeni királyi
törvényszék ma ítelt Kuzmics József üveg-
kereskedő ügyében, ki vétkes bukás miatt
került vád alá. Vádlott ügyvédje Kovacs Jó-
zsef dr. volt. A megtartott tárgyalás utáo a
törvényszék Kuzmics László 20 korona bir-
ságra ítélte.

* **Uj vassátrak a piacon.** A tanács
intézkedéséből kifolyólag a Dégenfeld-
teret most már csinos vasszerkezetű
sátrak ékítik. A tanács most a piactéri
gyömcélsárusoknak is vassátrakot akar
felállítani. Erre vall az, hogy a tanács
próbaképen két új szerkezetű vassátrat
rendelt, mely a magyra-belga fémipar
r. t. szabadalma, Ha ezek a sátrak be-
válnak, az esetben az új szabályrende-
letben megjelölt áruhelyeket a próba-
sátrakhoz hasonló vassátrak fogják di-
szíteni.

* **Tisztviselők a fegyvergyakorlaton.**
Sokszor volt már arról szó, hogy a megyei
és városi hatósági tisztviselőket azon a czi-
men, hogy hivatalokban nélkülözhetetlenek s
hogy hamarosan nem lehet őket helyettesíteni,
fel kell menteni a fegyvergyakorlatok alól.
Most a belügyminiszter értesítette a törvény-
hatóságokat, hogy a jövőben ilyen kifogások-
kat nem fogad el s ezen a czimen senkit sem
ment fel a fegyvergyakorlatok kötelezettsége
alól. Egyben megküldi azon tisztviselők név-
sorát, akiket augusztus hóban fegyvergya-
korlatokra behívnak, hogy a törvényhatóságok
vezetői előre gondoskodhassanak azok helyet-
teseiről.

* **Különös kosár.** Tegnap csaknem
félnapon át egy rozoga kosár állott a
városház Kossuth utcza kapuja alatt.
Kerülte mindenki, mintha csak bomba,
vagy valami más gyilkoló szer lett volna
benn. Délben, mikor a hivatalból ki-
jöttek, mindenkinek feltűnt, hogy a ko-
sár még mindég a kapu alatt áll s nem
akad gazdája. Kálmánczhelyi Sándor
végrehajtó végre is neki bátorodott, fel-
nyitotta a kosarat s abban néhány kilo-
hus mellett 30 $\frac{1}{2}$ koronát talált. Párt-
fogásába vette, míg a tulajdonosa, a ki-
től bizonyára a piacon lopta el valaki,
jelentkezik.

* **Menekülő burok Nagyváradon.** N.-
Váradai tudósítónk jelenti, hogy ottan állítólag
az első osztályu kocsiából 15 előkelő bur-
szálott ki, a kiknek utleveleik teljesen rend-
ben voltak. A nép széles karimájú kalapjaik-
ról s öltözetükről a képes lapok nyomán csak-
hamar felismerte s lelkesen megéljenzte őket.
A szerencsétlenek, a kik nyilván előre mene-
külnek az angolok előre várható bosszujától,
Bukarestbe és onnan Oroszországba mennek
új hazát keresni.

* **E. Kovács Gyula költeményei.** E.
Kovács Gyula költemény kötete, melyet a
költő két leánya, Ilona és Etelka adott ki, —
már elhagyta a sajtót. A kötethez Ferenczi
Zoltán irt életrajzot. A kötet bármelyik ko-
lozsvári könyvárusnál kapható 1 frt 20 krért.

* **A Bikur Cholim jótékonyasági asztal-
társaság tagjai felkéretnek szerdán este 8
óraker a „Gambrinusz”-féle sörcsarnokban
tartandó ujjá alakuló összejevetelére minél
nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.**

* **A népkonyhára az elmúlt héten kö-
vetkező adományok folytak be:** Alföldi taka-
rékpénztár, dr. N. N. özv. Bulster Agostonné,
(Sz. Szabó Józsefné rav. koszorúmegváltás
czimen) (20—20 korona, Barger Mórné, Vecsey
Zoltánné, cipész ipartársulat 10—10 kor,

Kéki Sándorné, Csigekerti közbirtokosság 6—6
korona, Benyáté Emilné 4 kor, Komlóssy De-
zsóné 3 kor, Némethi Lászlóné 2 liter zsír, 1
tal káposzta, Károlyi Sándorné 2 veke krumpli
5 liter paszuly 1 tal káposzta, N. N. (mester
u. 52 sz.) 2 kilo hus, Debreczen 1900 márcz
9. Szűcs, Kálmán ögegyl. pénziárook.

* **Órült a képviselőházban.** Képviselő-
házi tudósításunkban megemlítjük azt az inci-
denst, melyet tegnap egy órült idézett elő a
Házban. Az ülés megzavaróját Csavossy ház-
nagyhoz vittek.

Elmondta, hogy L i p p e r t István 27
éves budapesti születésű betűszedő, a Szeut
István-nyomda alkalmazottja. Viselkedése meg-
erősítette azt az általános vélekedést, hogy a
szerencsétlennek meghibbant az agyveleje. A
háznagy atadta az ügyeletes rendőr tisz-
nek s a mikor vallatni kezdték, izgatottan ezt
kiállította:

— Ha engem tönkre tesznek, én az
egész világot tönkre teszem! . . . Be fogom
bizonyítani, hogy Magyarországon forradal-
mat akartak csinálni s én megakarom csirá-
jában folytatni!

A rendőrtiszt Lippertet beszállította a
rendőrségre.

* **Ingyen esketnek.** Az aradi ev. ref.
egyházközség a napokban ülést fog tartani, a
melyen elfogja határozni, hogy a jövőben az
egyház az általa kötött házasságokért díjat
nem szed a felektől, nehogy azok anyagi ok-
ok miatt mellőzzék az egyház áldását, ugy
gondolva, hogy a polgári házasságkötés a
törvénynek úgy is eleget tetek. Ideálisan szép
példát mutat ezzel az aradi református egy-
ház, a mely példának bizonyára másutt is
lesznek követői.

* **A Corsó kávéházban** ma este Veres
Tóni zenekára bemutató estelyt tart.

* **Fűzfa vessző megvételre kereste-
tik.** Nagyobb mennyiségű fűzfavesszőt méter-
mázsra számra megvételre keresetnek. Ajánla-
tok E g r i Józsefhez Tetétlen 251. sz. a.
u. p. Kaba intézendők.

ÜZLETI KÖNYVEK rendkívül dus
valasztékban minden versenyt
kizárólag legolcsóbban kap-
hatók H o f f m a n és K r o n o v i t z
könyvnyomdájában, a főpostával szem-
ben.

Az iskolák és a magyar ipar pártolása.

— A tanári karok figyelmébe. —

Debreczen, márcz. 14.

Magyar ipar pártolása! Után utfélen hall-
juk ma már e felhívó szöveget. Átértjük fon-
tosságát s igyekszünk is a szerint cselekedni.
De azért ha szigoru bonczkés alá vesszük a
magyar tarsadalmat, a magyar tarsadalom
mozgató elemeinek működését, tapasztalni fog-
juk, hogy ép oly irányban nem tesznek lépést
a magyar ipar pártolását illetőleg, a hol min-
den eszköz rendelkezésünkre áll több millió
forintot visszatartani az ország iparosai, ke-
reskedői, gyárosai, szóval a magyar nép ke-
zében.

Rövidesen bebizonyítjuk állítástunk igaz-
ságát, ha csak egy pillantást vetünk Magyar-
ország elemi, közép- és felső iskoláira.

Magyarország népiskoláiban, közp- és
felsőbb tanintézteiben egy éven keresztül
nagy mennyiségű tintát, tollat, tusokat, aqua-
rell festéket és fogyasztanak el. A t a n u l ó
de tanára sem néi egyik iskolai czikk ere-
detét sem, veszi a könyvtárustól vagy keres-
kedőtől szónélkül, s fizet minden ellenvetés
nélkül.

Magyarország pedig tudvaleg a annyira elvan árasztva külföldi irszerekkel, főleg külföldi gyártmányu tintával, hogy a magyar gyártmányt, legyen az bar jobb, olcsóbb óriási masszájánál fogva kiszorítja.

Es ha gondolközünk a dolgon s számítani kezdünk, bizony konstatalunk kell, hogy ezen a réven száz és százezer forint vándorol a külföldi gyárosok kezébe a magyar tanuló ifjuság pénzével száz meg száz külföldi gyarost boldogit tanáraival egyetemben.

Ezt az anomáliát Magyarországon talán először a miskolczi főgymnasium tanari kara szüntette meg.

Mikor a magyar ipar pártosának eszméje felmerült, kimondotta, hogy a tanúk közi kötelezővé teszi a magyar gyártmányu irón, toll, tus, aquarel festék és tinta használatát; ezenül minden tanár köteles maga is magyar gyártmányu dolgokat használni s szigoruan feügyelni, hogy a növeendékek idegen cikkkert pénzt ne adjanak.

V a j j o n n e m t u d n á n k m i e z t — D e b r e c z e n b e n i s k i v i n n t .

Hiszen faktum, hogy itt e magyar városban, az iskolák városában a könyv és papírkerekedőknagyresze — idegen gyártmányu irószerrel — a kiskerkedők, hol a n r p i s k o l a i t a n u l ó k z e r z i k s z e r z i k b e t o b b n y i r e i r ó k e z s z e t l e t ü k e t , k e v é s k i i t e l l e l o s z t r a k g y á r t m á n y t á r u s i t a n a k .

Ha az össz-s intézetek tanárai és tanítói akcióba lépnek s közös megállapodás alapján elhatároznak, hogy tanítványokkal es kis magyar gyártmányu irószereket, papírost engednek használni az eredmény pár év alatt fényes lenne.

Hiszen ha az a magyar tanár a magyar ifjuság szép lendületes szavakban megmagyarázna a magyar ipar pártosának kimondhatlan előnéit, annak fogékony lelke készséggel hajna meg az eszme előtt. Bele éné magát ebbe s nemcsak az iskola falai közt, de az életben is teljes pártoló a lenne minden n e k , a m i m a g y a r , s a m i — h o n i .

A mi azután a dolog anyagi oldalát illeti: 8—10000 tanulóitól évenként mennyi pénz maradna benn az országban. A külföldi gyárosok hiába venneek fel azután a versenyt, megtörne az az ifjuság hazafias érületén.

Gondolkodjanak az eszme felett tanáraink!

Minden tőük függ s csak hazafias kötelességöknek tesznek eleget, ha utanozzák a miskolczi főgymnasium derek tanári karát.

Lux!

Irta: Gondy Károly.

Legutóbb egy véka alá rejtett bölcselkedő a ház' kezelésre nagyon megfontolandónak és naiv abrándnak tartja. Összehasonlítja a lakbérrel drágább háziépítkezéssel; figyelmeztet a városház dugába dőlt építkezés sorsára; drágálja a téglát, elretten az új berendezéstől. E sok épületes építkezésből önként következik, hogy a vékás realista építész, ki azért soha sem mondja ideális építetőjének, hogy ne építtessen bolondjában.

Utólagosan demonstrálva a megállapodott és jártas G a n z g y á r a t ajánlja a kezdő szakavatlan, sokat ígérő f o r g a l m i r - t elleneben. A hazi kezelést nem szaporítja szóval, csak pótdával. De még hol marad az ész, a kézséges mész, mi a tehetetlen téglá elemeket jól megkösse?!... Demonstrációja oda csucsosodik (lehet hogy lyukkad) hogy ha már a gázgyártás nekünk kárral jár: essék a j ó h a s z o n a G a n z g y á r o a k . Sic! Vagyis: egy asztal végett ne tanuljunk négy évig asztalos mesterséget.

Megenged t. Vékas ur, hogy én is a szokott parabolis stílusomban vessek a gázgyárhoz, ha mindjárt az odavetett velő Koncz nem fog a hus sulyán sokat változtatni.

Az Ur 1870-dik és Reidinger 7 ik évében történt. A Csokonai szobor-bizottság egy szép verőfényes napon műbiralmi tisztét végezte az ev, ref. növevelde udvarán épült Izsó szobrász műtermében. A bizottság minden oldalról fényes nappal meggyertyázta a Csokonai szobor lucskos agyag mintáját; csodálkozásában a nagybizottságnak szava sem akad. Vegre Komlóssy Imre, a bizottság elnöke megtörte a nagy csendet, mondván:

„Jól megnézték az urak? . . . no most már mehetünk; mi ehhez ugy sem értünk. Az urak elmentek, azóta már szebb hazába, és Izsó mester, a hogy látjuk a szépen át gondolt művet bevégezte.

Mikor a gipz mintá is elkészült, akkor utközben az ad hoc bizottsághoz az olasz származásu Fumagelli is csatlakozott. Természetesen töle sokat vartak, mert minden gipszfigurá hordó olaszul beszél. Megérkezve a sötét szent műcsarnokába az egyik a csizma szarát nem találta elég magyarosnak; inkább költői rongyosságban képzelte, mert Csokonai sokat barangolt. A másik a kéze subtilitását kifogásolta, pedig e sorok irojatól vette Izsó a mintát. Vegre a sok lényegtelen megjegyzés után az olasz megszólalt: „Uraim! (h)á (h)ásonlit, ákor jó vánn; (h)á nem (h)ásonlit, ákor nem jó vánn.)

Azóta Komlóssy Imre elnök fia is megemberedtek es ugyan csak fungálnak a bizottságokban. A szobor is érczben rendületlenül áll, mint sok év előtt, midőn az olasz bölcső dal ringatta volt el őt!

Söt virágzó »köre« is alakult melynek legnemesebb hivatása leszen: Debreczen nem városának nemzeti szellemi világát fejleszteni; az érczbe öntött eszmény mint világitó torony már is a collegium falán túl a messzeségbe veti sugarát.

A mostani bizottságok nem járnak oly szerencsével, nem hasonlítanak a régiekhez. Az érczenes után haladó előőrsei csakhamar rabukkannak az önző és kapzsi vezetők táborára es rendszeren az igaz ügyért küzdő kisebbség vereségével végződik. A közvilágítás ügye is oda fejlődik. Há nem arculcsapás a város képviselő testületére azt allítani, hogy a világitásról duasztja sine n, midőn azóta annyi intelligentiával szaporodott a város!

Szép világot vet az új század fénye a mi haladásunkra, még mindig a koppantó világban élünk! Ugy látszik, hogy a bátor felálló azou felvilágosodottak egyike, ki a fején hordja a gyertyát: így csak maza nem látja es mint a bizottságban a legzebb hivatva erzi magát a koppantásra. Mi persze egyáltalán nem értünk semmiféle megvilágitáshoz, s ezen felvilágításhoz erre csak a hivatalos közeg a kompetens, mely éppen ex offo rosszul intézkedik. Nekünk minden áron a várostól elszigetelt idegen részvény társulat kell, mely jobban ért a koppantáshoz.

Igaz, hogy mi nem vagyunk eléggé technikusok, mutatja hogy mily könnyen oda engedünk volna, a rál iskolát az ideal gimnáziumnak! De még rossz építészek is vagyunk: kevés észszel építünk, midőn házbérünknek java részét a bankok szedik. Hat annál elszomorítóbb hogy a város nem okulva a mi példánkron még ráadásul a mi pótolhatlan pótkasszánkra épített.

De tegyük fel, hogy mi gazdalkodó polgárok csak ugyan nem értünk a gázgyártáshoz csak feltehetjük a tetemesen bővített es javított mérnöki hivatal gépez mérnökéről, a ki 5000 koronát kap évente, hogy ösmeri a gázometert, ha a volt kereskedő A n t a l o v i c h i s o l y k i t ü n d e n h e l y t á l l o t t a n n a k i g a z g á t á s á b a n ! N e m h i s z e m , h o g y o l y g y e n g e p i e d e - S t a h l o n a l l a n a i n t e z m é n y ü n k . D e m é g h o l m a r a d a m o r á l ? A p á l i n k a h o z é r t ü n k ? . . . a g a z o m e t e r i s c s a k e l é g n a g y ü s t .

Az észbontó szezt kivettük a zsidó kezéből, míg a felvilágosító szeszre ujra zsidó keresünk. Wie-haiszt? . . . hát ki itt a nagyobb zsidó? — Van-e valami eladó! — ugy sipol-sápol a városi tiúnik. Elég elszomorító, hogy éppen a felvilágosított része adja magáról a szegénységi bizonyítványt. De még olyat hallani: a város vagyon kezelői nem biznak magukban, es nem értenének a hazi

kezeléshez? — Oly nehéz volna azt megérteni hogy: akkor van a legtöbb hasznunk, ha magunk dolgozunk? Igen, a hazi kezelés megbízható kezek mellett az egy üdvözítő.

Bármilyen nevezendő gyár még a távolból is haszonnal dolgozik. Ha a régi Ganzgyár mint vőn praktikus a szerződése pontjait tartani képes: akkor a még járatlan Tröszt csak vigasz v rsenyző es mégis egy régi zongorához hasonlít, mi nem állja a hangolást, es ha van is egy-két jó hang akkordjában, az egyre ereszködő hurok (burok) zavarják az előfóniát. De még mire allitanánk a Répa, Retek, Mogyoró utcában a villany kandelábert, midőn a körut még a papíron is neveléses. Meg gáz sem volt jóformán, oly helyen, hol ujabban csak f e n y e s n e v e k k e l v a k i t a n a k .

A kit Balogh, Acsádi, Dobieczki nézetei meg nem gvőzödtettek, annak jobb lenne bele sem szólnia.

Polgartarsak! Riedinger mint Rüdiger itt Debreczenben nem előfónikus nevek; nem fátyolozzuk be velük a «Világos» hely nevet. Nem tesszük le a fegyvert, de még megvárosoljuk egész táborát.

Óriási munka és felelőség terhe nebezedik a válnkra, ha a társadalom é g e t ő s z ű k s é g e i n e k m e g f e l e l n i a k a r u n k . N e m s z a b a d s e m a m u n k á t ó l , s e m a z á l d o z a t ó l v i s s z a r e t e n n ü n k , h a a g á z é s c s a t o r n a k e r d e s e t h e l y e s e n m e g o l d a n i ó h a j t j u k .

Ott a pelda: Pozsony! Csak nem állunk hátrább mint a k-tszersült Kraxelhuber Tóbiás? Nem vagyok a társulatok barátja, a proviziós (Brod-Vision) gáz mar az orromat csavarja.

Scharfe Augen hat der Lux,
Lisztig wie Reinecke Fuchs.
Was er denkt ist nicht christlich,
Ah! das macht uns un Trösztlich.

KÖZGAZDASÁG.

Egy év.

(A balmaz-újvárosi ipartestületnek évi működését felüntető jelentés.)

Tisztelt közgyűlés!

Midőn ismét egy év lezajlását van szerencsénk a tisztelt gyűlés ele tárunk, nem mulaszthatjuk el abbeli örömnünknek elég kifejezést adni, hogy a lefolyt 21 évi társulási élet folytán az iparos osztály közt, ugy a mivelődés, mint az igyekezőbbek es talán szerencsésebb körülmények között elő iparosok között a vagyonosodás is nem kis mértékben elő térbe lépett.

A múlt év az iparosokra kitűnően sikerült, ugy annyira, hogy tapasztalunk kellett, miszerint az iparosok nagy részénél, nem a munka, de a munkaerő mutatkozott kevésnek mi által az iparosok némelyikére, s így abból k folyolag azon részére is akik a vállalatuknak pontosan megfelelni igyekeznek, némi bizalmatlanságot vet azon tény, hogy vállalatuknak a kívánt időre elget tenni nem tudván, — főleg a ruházati iparnál — ugy a munka vállalatok, mint a vállalni szándékozók idegen városbeli iparosokhoz voltak kénytelen fordulni.

Mind amellet az iparosok, főleg a csizmadiák panasza folyton a régi. Nem mondjuk mi azt, ha talán elég önzők akarunk maradni, hogy a panaszban nemi halvány jogosultság nem látszik, de igazság egyáltalában nem.

Községünk lakosai ma már talán a 12 ezret is meghaladják, s ha fel tesszük azon kérdés, hogy a lakosság 50 százalékban a közel Debreczenben vásárolja is be ruházati, de leginkább csizma szükségletét, — képes lesz-e legfeljebb 26 csizmadia es cipész együttvéve, akkor a midőn alig foglalkoztat évenként 7—8 segedet — a lakosság másik 50 százalékát kielégíteni? Erre uraim a legjózanabb gondolkozással is nemmel kell felelnünk.

De legyünk méltányosak es igazságosak. A község lakosságát tekintsük ugy, mint egy nagy családot, mely felett az az által időrl-

időre megválasztott képviselő testület mindég és minden osztály igazságos érdekét szem előtt tartva, a legigazságosabban határoz.

Mert ha iparosaink nagy zöme, úgy szólván a csizmadáknál, iparát saját készítményeivel odáig volna képes fejleszteni, hogy heti vásárainkon a kellő szükségletben hiány nem mutatkoznék, úgy a folyton megújuló panna — eltekintve attól, hogy a világ forgalmat megakadályozni nem lehet — némi jogosultsággal bírna. De midőn, ha valaki egy iskolás gyermeknek csizmát akar venni és azt több heti vásáron lett megkísérlése után is alig kap, vagy sok várakozásra készítettbe, akkor még gondolnánk is sok, hogy heti vásárainka, a vidéki iparosok elől el zárjuk.

Volt idő, midőn ipar testületünk maga kérelmezte, hogy a heti vásár a vidéki iparosok elől elzárassék, s községi képviselő testületünk kérelmünkre a legjobb akarattal nyilatkozott. Ugy de Gyaponyi Mihály ur, az ő feltűnni vagyásával be sem várva az ipar testület jelentését — az ipar testület ellenében — e tekintetben a legmagasabb hatóságoknál alkalmatlankodott, mi által az ügy hajótörést szenvedett.

Volt idő igen is, de mindez jobb remények fejében történt, mert mi szentül hittük, hogy ez által helyi iparunknak lendületet adunk. De mit kell látnunk ma? Ugyanis: Ma már nemcsak a vásártérre látunk folyton debreczeni csizmadákat arulni, hanem vannak egyes iparosok, akik több kereskedők részére vásárolnak és arulnak debreczeni csizmadákat.

Innen van az uraim, hogy községi képviselő testületünk, be látva azt, hogy ha a heti vásárt a vidéki iparosok elől elzárna is, ebből a helyi ipar lendületet nem nyerne, és a nép rovására, csakis az üzérkedést segítené elő — a legnagyobb igazsággal és józan gondolkodással meg tagadta a kérelmet.

De szajunk maunkba uraim! van-e abban méltányosság és igazság, hogy heti vásáraink bezárasáva a helybeli csizma kereskedők, ugyanazon pár debreczeni csizmát, melyet a debreczeni iparosoktól lakosságuk 4. — mond negy — forintért meg veheti, ugyan akkor ők azt 5 forintért árújítsák e?

De még ha e vásár bezaratnék is a vagyonszámot osztályr csak hagyjan, mert ők a szomszéd Debreczenben egész családjuk részére a kellő szükséglete egyszerre is bevásárolhatják. S így itt is a szegényebb osztály érezné meg a kiknek nem léven módjukban más, mint az itteni csizmakereskedőket jól megfizetni.

De vajjon meg gondolták-e azok, a kik a heti vásár beszüntetését kérelmezték, illetve sürgetik, hogy ez kölcsönös dolog lenne. De mert ha mi nem eresztünk be más, bizony minket sem ereszt más be.

Nem mulaszthatjuk el jelezni a múlt évben több oldalról, különösen a Kolozsváron 1899. évi október hó 14. és 15. napjain tartott országos ipar testületi gyűlésnek, az ipar ügyek iránt nagy mértékben előtérbe hozott javaslatait s hisszük, hogy országos mozgalmunk iparunknak némi lendületet fog adni.

Ipar testületünknek ez idő szerint van 97 tagja. 1899. évben szegődöttünk 9-czet; szabadtítottunk 8-czat. Munkakönyvet adtunk 18-at. Testületünk ügyforgalma 60; segédforgalmunk volt 81. Az 1898. év végével maradt takarékpénztárban 207 frt. Bevétel az 1899. évben. 72 frt 80 kr, takarékpénztári kamat 12 frt 19 kr. összesen: 292 frt 21 kr. Kiadás: 82 frt 81 kr. maradvány: 209 frt 40 kr. Hátralek: 254 frt s így az összes vagyon: 463 frt 40 kr.

Szécsy István,
i. test. jegyző.

Az angol-osztrák bank budapesti fióktelepe. A belvárosi Takarékpénztár, a budapesti Bankegyesület, a budapesti Takarékpénztár és országos zálogkölesön r. t., az egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár, a Hazai Bank r. t., a Magyar Agrár és Járadék Bank, a Magyar Ipar és Kereskedelmi Bank, a Magyar Jelzálog Hitelbank, a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank, a Magyar Országos Központi Takarékpénztár, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület helyiségében Hevesi Ödön igazgató elnöke alatt f. hó 12-én értekezletet tartottak, a melyen tekintettel a változott pénzügyi viszonyokra, a betétkamatlábunk folyó márczius hó 15-től kezdődőleg $4\frac{1}{2}\%$ -ról 4% -ra való leszállítását határozták el és pedig ékként, hogy 10% -os tőkekamat adót úgy mint eddig ezentul is közvetlenül az intézetek fogják viselni. (M. T. I.)

Az állami munkaközvetítés és a nőmunkások. Az állami munkaközvetítő hivatal tudvalevőleg márczius 15-én kezdte meg működését. A választmányi bizottság tegnapi ülésén Szterényi József min. tanácsos kijelentette, hogy az állami munkaközvetítő hivatal, munkásnok közvetítésével egyelőre foglalkozni nem fog, de a kereskedelemügyi miniszter már megtette az előkészülete-

ket, hogy a jövőben munkásnokokat is közvetítsen a hivatal. Különösen a cseléd-mizériák megszüntetését tűzte ki célul a hivatal s ezért a cseléd közvetítést már május hó elején megkezdi a munkaközvetítő hivatal, a többi nőmunkások közvetítését azonban csak későbbben.

Pályázat.

A vezetésem alatt álló hitközségi és szent egyleti jegyzői irodában oly művelt, héber tudományokban jártas, fiatal nőtlen embert kívánok alkalmazni, a ki a **jegyzői pályára** készül és az ehhez szükséges gyakorlatot elsajátítani törekszik. Évi fizetése egyelőre **800 korona** lesz, de a tanusítandó képességhez és szorgalomhoz mérten a fizetés emelkedni fog.

A kik ezen a hitk. jegyzői pályára kiválóan előkészítő állást elnyerni ohajtják, sziveskedjenek magyar és német nyelven sajátkezűleg irt és előképzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt ajánlataikat hozzám legkésőbb **f. ó. ápril 1-ig** beküldeni.

Debreczen, 1900. márczius hó 12.

Burger D. József,

a debreczeni irt. hitközség és Chevra Kadisa jegyzője.

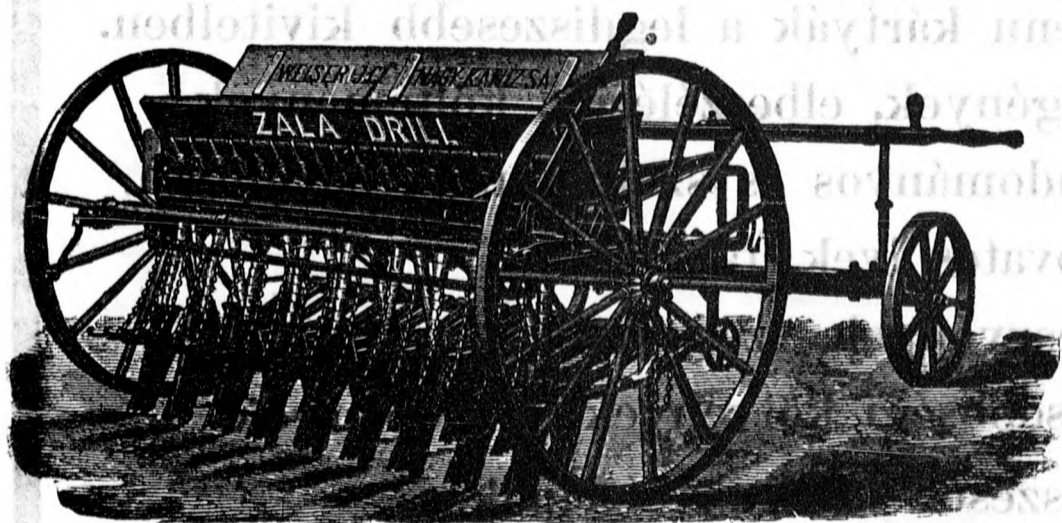
Előnyösen ismert kitünő gyártmányu
stiriai lódent

divat kelméket, fekete és kék kelméket tartós minőségben, férfi öltönyökre, szállit:

Kastner és Öhler cég

posztó osztálya, Grác.

Minták bérmentve. Magyar levelezés.

WEISER J. C.

mezőgazdasági gépgyára

NAGY-KANIZSÁN.

ZALA-DRILL sorvetőgépink, a melynek elmés ujtásait a nagy közönség már jól ismeri nem szorul külön dicsőre, minden eddigi kiállitáson az első díjat nyerte ugy 1897. október 1. a kishéri nemzetközi **vetőgépversenyen** az

állami arany éremmel lett kitüntetve,

a Maros-vásárhelyi kiállitáson és a Hód-M.-Vásárhelyi vetőgép versenyen **az első díjat, aranyérmert nyert**, továbbá figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

acélból készített Sack rendszerű egy és két barázdás ekéinket.

Raktáron tartunk: 13—15 és 17 soros ZALA-DRILL vetőgépeket, továbbá rosták, konkolyozók, szeckavágók, répavágók, kukoricza morzsolók, ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Debreczen, Szikszay-ház a főtőzsde udvarán.

Gelbmann József,

Weiser J. C. gazd. gépgyár képviselője.

Üzleti könyvek nagy raktára

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánljuk:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és béli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomású galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos iven, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.

Nyomatott Hoffman és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.